

◆ До 70-річчя Перемоги

Допоки жива пам'ять – рідні будуть з нами

Наближається вікопмна дата в історії нашого краю – 70-річчя визволення Лемківщини від фашистських загарбників. Тому й пожевився інтерес дорослих і молоді до долі своїх рідних, які пережили ті страшні роки.

До стареньких дідусів, бабусь поспішають їх онуки, учні шкіл, щоб розпитати, який слід у їхній долі залишила війна. Спогади, розповіді старшого покоління лягають у написані ними твори. Ми з цікавістю читаємо їх на сторінках районної газети, захоплюємося прагненням нинішнього молодого покоління більше дізнатися про події героїчного минулого нашого народу, відкарбувати в пам'яті спогади очевидців і безпосередніх учасників тих доленосних подій.

Небайдужі до цієї теми й люди старшого віку. Вони заходять до районної ради ветеранів, розповідають про своїх батьків, які воювали, пережили окупацію, про важкі перші повесні роки і шкодують, що за їхнього життя не встигли багато чого дізнатися. А тепер уже пізно. Нікому допомогти поповнити і відновити втрачене. Добре, коли в родині, як цінну реліквію, зберегли документи, нагороди, фотографії своїх рідних, при нагоді переглядають їх, розповідають внукам і правнукам. Адже поки жива пам'ять, рідні будуть з нами.

До написання цієї публікації мене спонукала недавня розмова з Валентиною Хмельовською – донькою фронтовика, нині, на жаль, покійного, Едуарда Вітольдовича Шепінського. Принесла вона в раду ветеранів чимало батькових документів, що засвідчують його участь у бойових операціях з фашистами в роки Великої Вітчизняної війни – посвідчення про нагороди,

листування з однополчанами в післявоєнні роки. З жалем відзначала, що не сповна знає бойовий шлях батька. Посвідчують про нього лиш скупі записи документів. З

них і постає доля рядового воїна, одного з тягачів війни, на плечі яких випала її важка ноша, хто з честю переніс випробування і здобув Перемогу.

З бойової характеристики партизана 2-ї Словацької партизанської бригади ім. Стефаніка Едуарда Вітольдовича Шепінського, уродженця с. Ревуха, 1921 року народження, підписаної командиром партизанської бригади К.Половим і начальником штабу П.Анцуповим:

«Шепінський Е.В. знаходився у 2-ї партизанській бригаді з 6 квітня 1945 року і до кінця війни. За короткий період показав себе сміливим партизаном, хоробро бився з фашистським гарнізоном і власівськими групами, які втекли в гори, брав участь у звільненні міста Френштадт, здійснював диверсії на шосейних дорогах. За проявлену мужність у боротьбі з фашистськими загарбниками в тилу ворога Шепінський Е.В. представлений до нагородження медаллю «Партизану Вітчизняної війни II ступеня».

Тут же і посвідчення про вручену українському партизану відзнаку братньої Словащини, і нагородження бойовою медаллю «За відвагу», і ще багато військових нагород держави, як учаснику бойових дій у Великій Вітчизняній війні.

Не загубилися у часі партизани 2-ї Словацької партизанської бригади. Листувалися, проводили пошуки фронтових побратимів, відновлювали зв'язки з іншими партизанськими бригадами. Тричі збиралися на зустрічі. В 1994 році з'їхалися в м. Зволине на святкування 50-річчя Словацького національного повстання.

Зі спогадів дочки Валентини. «Батько згадував, що головне на війні – не треба було боятися того, що тебе вб'ють. Цього він не боявся. Був сміливим, а ще – дотепним. Згадував такий випадок. Партизани підтримували себе в пристойному вигляді. стриглися, брилися. Виконував цю процедуру один з них. До нього завжди була черга. «А чому б мені не спробувати», – подумав батько. Взвся. Одразу до нього зібрався чоловічий гурт. Але поки закінчив першу стрижку, то всі повтікали».

Як опинився Е.В.Шепінський під кінець війни в партизанському загоні в Словащині, достеменно невідомо. Те, що на фронті був з перших днів початку війни, посвідчує запис у військовому квитку. Призвивався на службу військовим комісаріатом Запорізької області, воював у складі 39-ї артилерійської бригади в якості розвідника. Можна лише здогадатися про нелегкий бо-

йовий шлях рядового солдата 1941-го – найважчого року війни.

Вживив, вистояв, закінчив війну в партизанському загоні, визволяючи Європу від фашизму. Така доля мільйонів наших співвітчизників – важка, але щаслива. Бо повернувся додому, створив сім'ю, трудився на різних роботах у народному господарстві. Побував і на цій лінії, разом зі своїми ровесниками дбав про те, щоб на цих неродючих землях заколосилися хлібні лани. За що був нагороджений почесними грамотами. Більшу частину трудового життя провів за кермом автомобіля.

Десять років тому відійшов у вічність Едуард Вітольдович. Пам'ятає про свого батька, дідуся його родина, пишануться бойовим і трудовим внеском ветерана у розбудову вільної української держави.

Г.ЧЕКЕРДА,
Голова районної ради
організації ветеранів України.
Фото з сімейного альбому.